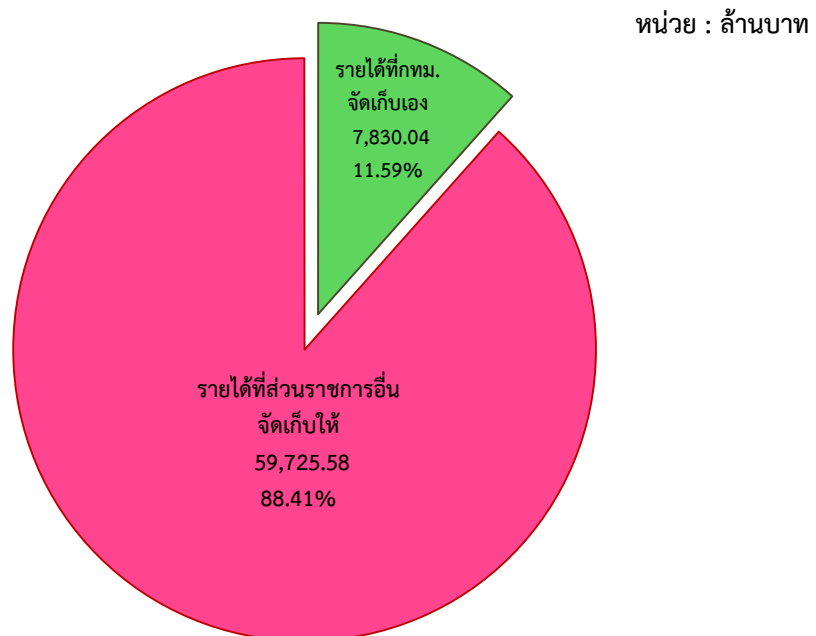

การวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้กรุงเทพมหานครประจำปีงบประมาณ 2563

นางสาวจันทิมา ผิวจันทร์สด
นักวิชาการคลังชำนาญการ
กลุ่มงานนโยบายรายได้และรายจ่าย
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ปีงบประมาณ 2563 กรุงเทพมหานครได้ตั้งประมาณการรายได้ไว้ 83,000.00 ล้านบาท และมีรายได้จริงทั้งสิ้น 67,555.62 ล้านบาท หรือร้อยละ 81.39 ของประมาณการรายได้ที่ตั้งไว้ ซึ่งต่ำกว่าปีที่ผ่านมา 15,681.86 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.84 โดยสัดส่วนรายได้จริงของกรุงเทพมหานครแสดงไว้ในแผนภูมิต่อไปนี้

สัดส่วนของรายได้จริงประจำปีงบประมาณ 2563

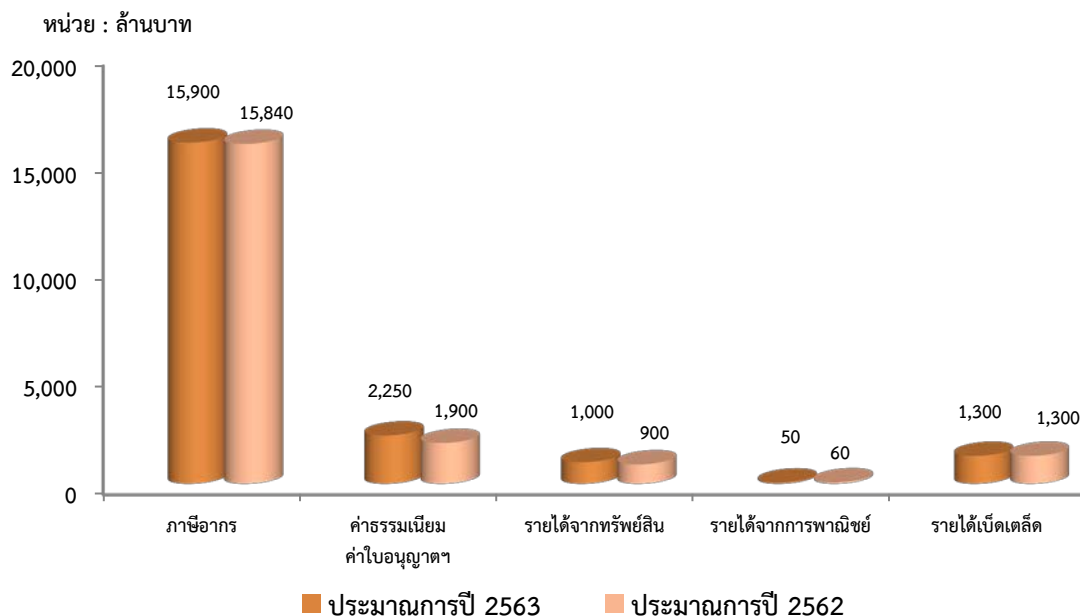
ประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง

กรุงเทพมหานครได้ประมาณการรายได้ที่คาดการณ์ว่าจะจัดเก็บได้ในปีงบประมาณ 2563 ไว้ 20,500.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24.70 ของประมาณการรายได้รวมและเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2562 (ตั้งประมาณการไว้ 20,000.00 ล้านบาท) จำนวน 500.00 ล้านบาท โดยเป็นการเพิ่มประมาณการรายได้ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ รายได้จากทรัพย์สิน และภาษีป้าย จำนวน 350.00 , 100.00 และ 100.00 ล้านบาท ตามลำดับ มาจากที่กรุงเทพมหานครได้เสนอร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าธรรมเนียมการให้บริการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข พ.ศ. ... ต่อสภากรุงเทพมหานครซึ่งจะสามารถจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอยในอัตราใหม่ได้ทันในปี 2563 และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาทบทวนปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมอัตราภาษีป้าย ทั้งนี้ในปีงบประมาณ 2563 พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งเป็นภาษีที่จะนำมาใช้จัดเก็บแทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ จึงกำหนดประมาณการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเท่ากับ 14,000.00 ล้านบาท และลดประมาณการภาษีโรงเรือนและที่ดินแลภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน 13,900.00 และ 130.00 ล้านบาท

ซึ่งประมาณการ...

ซึ่งประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง จำนวน 20,500.00 ล้านบาท เป็นประมาณการรายได้จากภาษีเท่ากับ 15,900.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.16 ของประมาณการรายได้รวม (คิดเป็นร้อยละ 77.56 ของประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง) และรายได้ที่มีใช้ภาษีอากรเท่ากับ 4,600.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.55 ของประมาณการรายได้รวม (คิดเป็นร้อยละ 22.44 ของประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง) โดยแยกประเภทได้ดังนี้

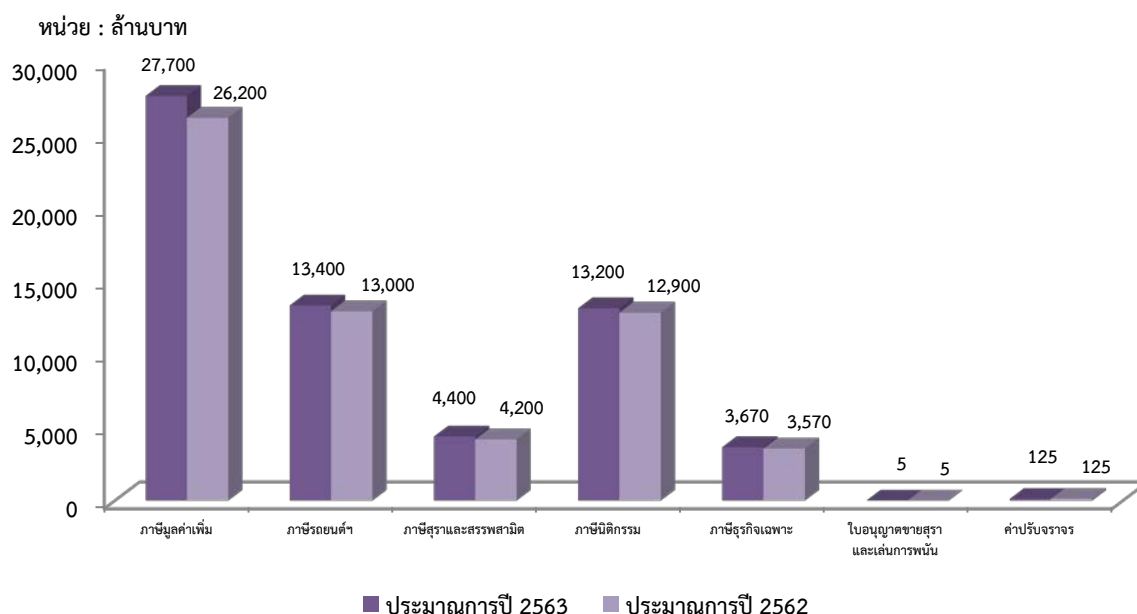
เปรียบเทียบประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองปีงบประมาณ 2563 และ 2562

ประมาณการรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้

ประมาณการรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ในปีงบประมาณ 2563 ได้ตั้งประมาณการไว้ 62,500.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 75.30 ของประมาณการรายได้รวมเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2562 จำนวน 2,500.00 ล้านบาท โดยคาดว่าจะได้รับการจัดสรรรายได้จากภาษีที่ผันแปรตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจได้เพิ่มมากขึ้น

เปรียบเทียบประมาณการรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ปีงบประมาณ 2563 และ 2562

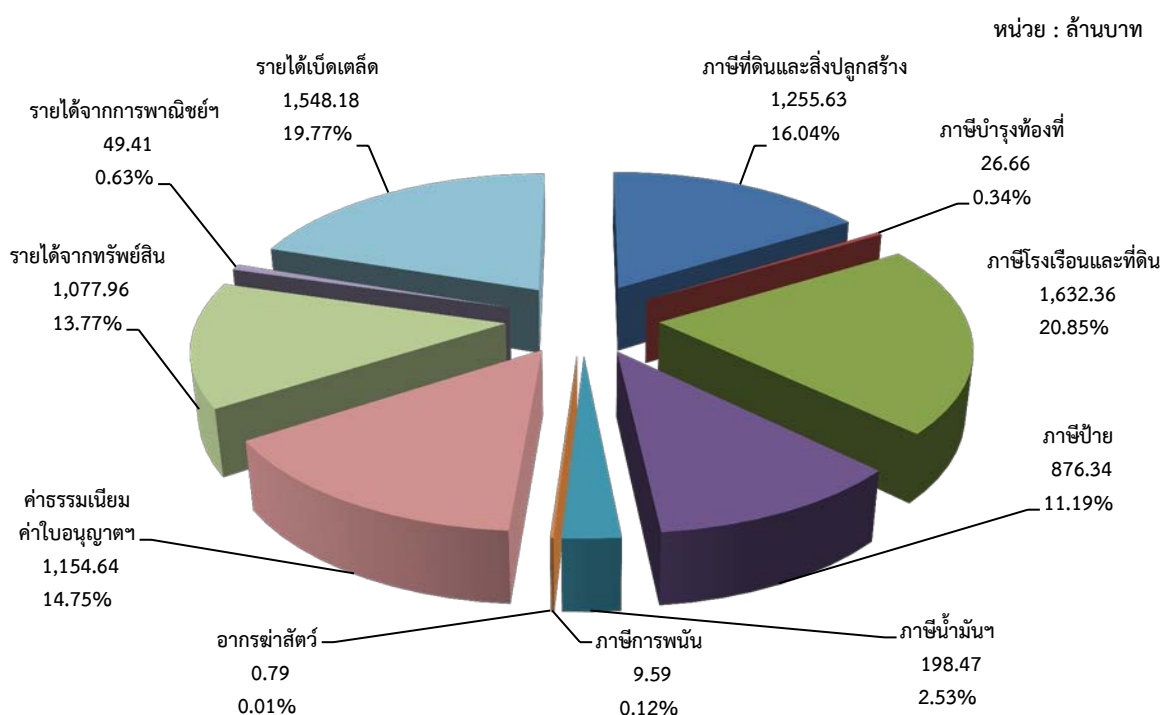

๕
ทั้งนี้...

ทั้งนี้ การประมาณการรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2563 ที่เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2562 จำนวน 3,000.00 ล้านบาท เป็นการประมาณการในช่วงต้นปีงบประมาณ 2562 เพื่อนำมาประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร (รายรับกำหนดรายจ่าย) ซึ่งการประมาณการรายได้พิจารณาจากการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญแต่เนื่องจากในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ 2563 มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และรัฐบาลได้ดำเนินการมาตรการทางภาษีเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน เช่น การปรับลดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การลดจำนวนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตราร้อยละ 90 จากจำนวนภาษีที่คำนวณได้ รวมถึงนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานครที่เลื่อนการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนและกำจัดมูลฝอยในอัตราใหม่จากปีงบประมาณ 2563 ไปจัดเก็บในปีงบประมาณ 2564 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2563 ที่คาดว่าต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 83,000.00 ล้านบาท ด้วยกรุงเทพมหานครใช้ปีงบประมาณแบบสมดุลและการจัดเก็บรายได้ที่ไม่เพียงพอกับวงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้ ทำให้กรุงเทพมหานครต้องปรับลดประมาณการรายได้ลงเหลือ 68,000.00 ล้านบาท (ปรับลดประมาณการลง 15,000.00 ล้านบาท โดยปรับลดประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง 10,000.00 ล้านบาท (โดยลดประมาณการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 9,000.00 ล้านบาท และค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาตฯ 1,000.00 ล้านบาท) และที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ 5,000.00 ล้านบาท)

ผลการจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง

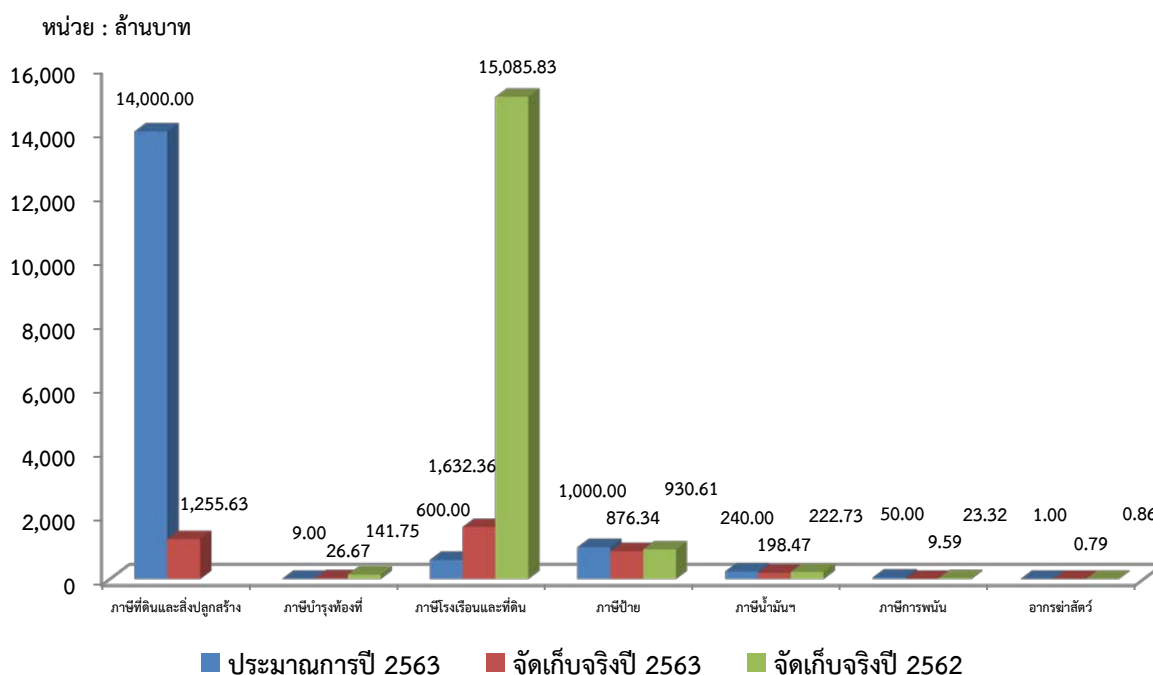
การจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองในปีงบประมาณ 2563 สามารถจัดเก็บรายได้จำนวน 7,830.04 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 12,669.96 ล้านบาท หรือร้อยละ 61.81 และจัดเก็บได้ลดลงจากปีงบประมาณ 2562 จำนวน 11,948.34 ล้านบาท หรือร้อยละ 60.41 ซึ่งรายได้ที่ลดลงจากประมาณการและจากปีที่ผ่านมานี้มีสาเหตุสำคัญจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมาตรการทางภาษีของภาครัฐและของกรุงเทพมหานครที่กระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครค่อนข้างมาก โดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. รายได้จาก...

1. รายได้จากภาษีอากร สามารถจัดเก็บได้รวม 3,999.85 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 15,900.00 ล้านบาท คิดเป็น 11,900.15 ล้านบาท หรือร้อยละ 74.84 ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 12,405.25 ล้านบาท หรือร้อยละ 75.62 ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2563 เป็นปีแรกที่มีการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นภาษีที่นำมาใช้จัดเก็บแทนภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ จึงประมาณการภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ต่ำกว่าทุกปีที่ผ่านมาและประมาณการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างค่อนข้างสูง ทำให้การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ลดลง จำนวน 13,453.45 และ 115.10 ล้านบาท ตามลำดับจากปีที่ผ่านมาค่อนข้างมาก ส่วนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจัดเก็บได้ไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้ โดยแยกพิจารณาผลการจัดเก็บได้ดังนี้

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บภาษีอากรที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองปีงบประมาณ 2563

1.1 ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จัดเก็บได้รวม 1,255.63 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 14,000.00 ล้านบาท คิดเป็น 12,744.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 91.04 เป็นผลจากการขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เป็นการทั่วไป เฉพาะการจัดเก็บภาษีในปี พ.ศ. 2563 ออกไป 4 เดือนทุกขั้นตอน การปรับลดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเรื่องลักษณะให้บุคคลใช้เพื่อการอยู่อาศัย แม้นำไปปล่อยเช่าจะเสียภาษีอัตราที่อยู่อาศัยร้อยละ 0.02 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2563 ลดจำนวนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตราร้อยละ 90 จากจำนวนภาษีที่คำนวณได้เพื่อบรรเทาภาระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)

1.2 ภาษีบำรุงท้องที่ จัดเก็บได้รวม 26.67 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 9.00 ล้านบาท คิดเป็น 17.66 ล้านบาท หรือร้อยละ 196.28 และลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 115.09 ล้านบาท หรือร้อยละ 81.19 โดยการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่เพิ่มขึ้นจากประมาณการเป็นผลจากมาตรการเร่งรัดติดตามผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษี เพื่อมิให้มีการตกค้างในกรณีที่จะนำภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาใช้บังคับในปี 2563

1.3 ภาษีโรงเรือน...

1.3 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จัดเก็บได้รวม 1,632.36 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 600.00 ล้านบาท คิดเป็น 1,032.36 ล้านบาท หรือร้อยละ 172.06 ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 13,453.45 ล้านบาท หรือร้อยละ 89.18 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขเดียวกับภาษีบำรุงท้องที่ คือ มีการเร่งรัดติดตามผู้ที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

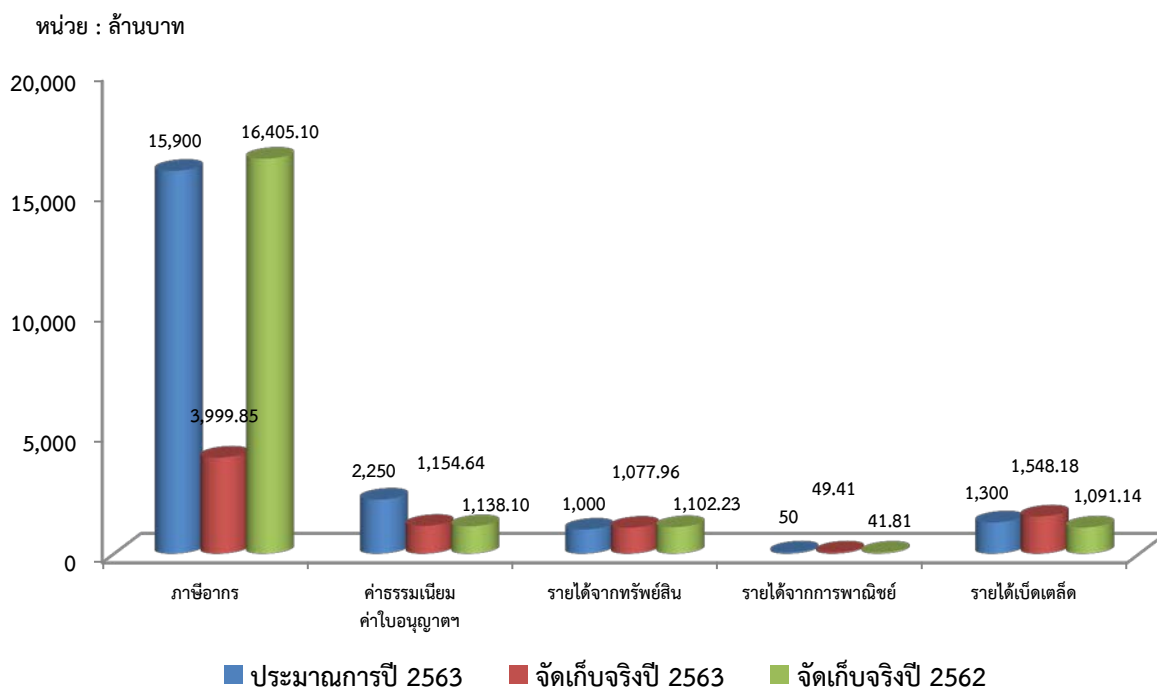
1.4 ภาษีป้าย จัดเก็บได้รวม 876.34 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 1,000.00 ล้านบาท คิดเป็น 123.66 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.37 ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 54.27 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.83 จากสถานะเศรษฐกิจที่ซบเซาเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)

1.5 ภาษีบำรุงกม.สำหรับน้ำมัน จัดเก็บได้รวม 198.47 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 240.00 ล้านบาท คิดเป็น 41.53 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.31 และจัดเก็บได้ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 24.26 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.89 ทั้งนี้ การจัดเก็บภาษีบำรุงกม.สำหรับน้ำมันลดลงอย่างต่อเนื่องนั้น มาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเกี่ยวกับยานยนต์ที่พัฒนาเรื่องการประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทนต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยีไฮบริด และรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยระบบไฟฟ้า

1.6 ภาษีการพนัน จัดเก็บได้รวม 9.59 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 50.00 ล้านบาท คิดเป็น 40.41 ล้านบาท หรือร้อยละ 80.82 และลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 13.73 ล้านบาท หรือร้อยละ 58.87 เนื่องจากปัจจุบันเหลือสนามแข่งม้าเพียงแห่งเดียว คือ สมาคมราชกรีฑาสโมสร มีผลทำให้การจัดแข่งม้าลดลง และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ซบเซา

1.7 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จัดเก็บได้รวม 0.79 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 1.00 ล้านบาท คิดเป็น 0.21 ล้านบาท หรือร้อยละ 43.30 และจัดเก็บได้ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 0.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.27 เนื่องจากโรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่เขตหนองจอกมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีการเปิดโรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่เขตหนองแขมทำให้กรุงเทพมหานครมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีเพียงเขตหนองจอก

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองปีงบประมาณ 2563

2. ค่าธรรมเนียม...

2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ จัดเก็บได้รวม 1,154.64 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 2,250.00 ล้านบาท คิดเป็น 1,095.36 ล้านบาท หรือร้อยละ 48.69 แต่ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเพียงเล็กน้อยคิดเป็น 16.54 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.45 โดยรายได้ที่จัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการมากที่สุด คือ ค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอยจัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้มากถึง 1,096.16 ล้านบาท และจัดเก็บได้ต่ำกว่าปีที่ผ่านมาคิดเป็น 6.21 ล้านบาท เนื่องจากการเลื่อนการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนและกำจัดมูลฝอยในอัตราใหม่ จากปีงบประมาณ 2563 ไปจัดเก็บในปีงบประมาณ 2564 ซึ่งรายได้ที่จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา ได้แก่ รายได้จากค่าธรรมเนียมบัตรและค่าปรับบัตรประชาชนลดลง 10.14 ล้านบาท และรายได้จากค่าธรรมเนียมตามกฎหมายควบคุมอาคาร เป็นต้น

3. รายได้จากทรัพย์สิน จัดเก็บได้รวม 1,077.96 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 1,000.00 ล้านบาท คิดเป็น 77.96 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.80 และจัดเก็บได้ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 24.27 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.20 โดยมีรายได้จากค่าเช่าอาคารสถานที่ลดลงจากปีที่ผ่านมาจำนวนมากถึง 108.58 ล้านบาท จากการช่วยเหลือผู้เช่าสถานที่ของกรุงเทพมหานครที่ได้รับผลกระทบมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)

4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่น ๆ เป็นรายได้ที่สถานธนาถนุบาลของกรุงเทพมหานคร และสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครจัดสรรรายได้ให้กับกรุงเทพมหานครในช่วงไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ ซึ่งจัดเก็บได้ 49.41 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 50.00 ล้านบาท คิดเป็น 0.59 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.18 แต่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 7.60 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.18 โดยสถานธนาถนุบาลของกรุงเทพมหานครสามารถนำส่งรายได้ 45.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 3.19 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.63 และสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานครนำส่งรายได้ให้กับกรุงเทพมหานคร 4.41 ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ 2562 มิได้มีการนำส่งรายได้ให้กับกรุงเทพมหานคร

5. รายได้เบ็ดเตล็ด จัดเก็บได้รวม 1,548.18 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 1,300.00 ล้านบาท คิดเป็น 248.18 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.09 และเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 457.03 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.89 รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวนมากนั้น มาจากรายได้จากค่าเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

ผลการจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้

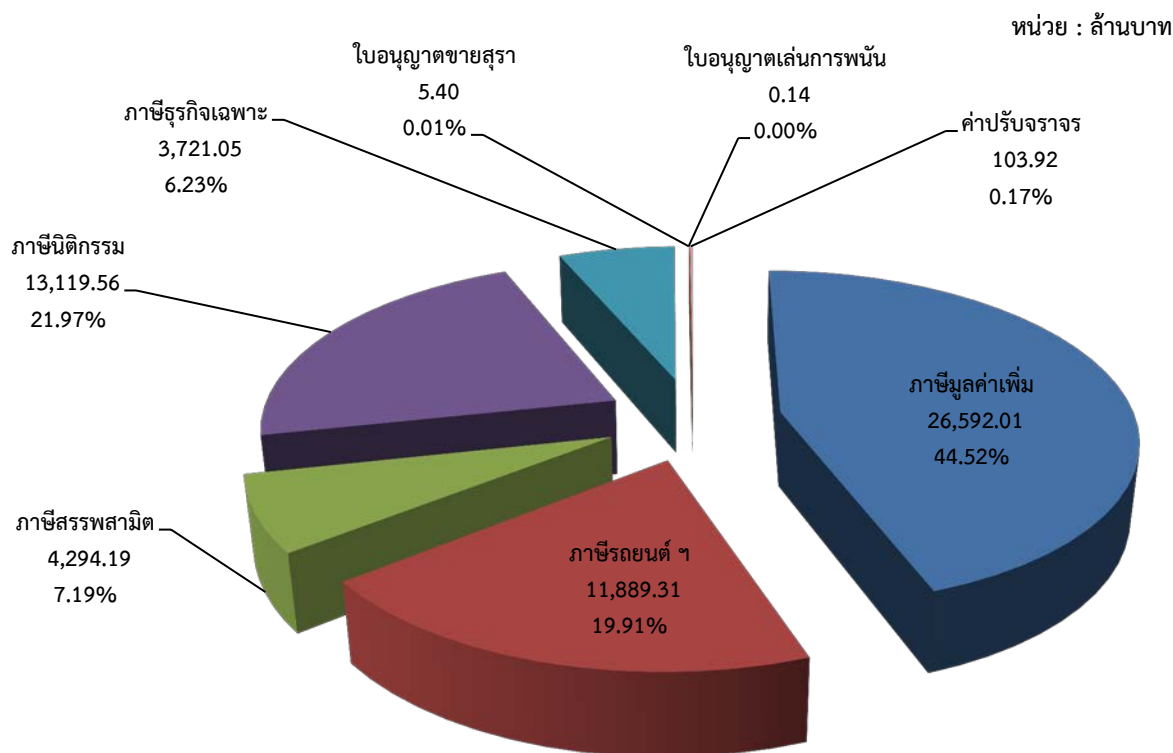
ในปีงบประมาณ 2563 กรุงเทพมหานครมีรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ทั้งสิ้นจำนวน 59,725.58 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 2,774.42 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.44 และลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 3,733.52 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.88 ซึ่งมีสาเหตุสำคัญจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค และการให้บริการต่าง ๆ ซึ่งกรุงเทพมหานครจะได้รับจัดสรรจากกฎหมาย 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534 โดยจัดสรรให้กรุงเทพมหานครตามหน่วยงานที่จัดเก็บได้ (กรมสรรพากรจัดสรรให้ตามสัดส่วนของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร กรมศุลกากรและกรมสรรพสามิตจัดสรรให้ตามเกณฑ์ประชากรในกรุงเทพมหานคร) และกฎหมายอีกฉบับ คือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในภาพรวมของปีงบประมาณ 2563 กรุงเทพมหานครได้รับจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งสิ้น 26,592.01 ล้านบาท

ต่ำกว่า...

ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 27,700.00 ล้านบาท คิดเป็น 1,107.99 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.00 และลดลงจากปีที่ผ่านมา 1,538.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.47 ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ส่งผลกับผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล โดยรัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

สัดส่วนผลการจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ปีงบประมาณ 2563

2. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน เป็นภาษีที่กรมการขนส่งทางบกจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานครนำส่งกรุงเทพมหานครทั้งหมด ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยในปีงบประมาณ 2563 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนเป็นเงิน 11,889.31 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 13,400.00 ล้านบาท คิดเป็น 1,510.69 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.27 และลดลงจากปีที่ผ่านมา 1,917.78 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.89 จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศและทั่วโลกที่ซบเซาจากผลการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ทำให้กระทบต่อการจำหน่ายรถยนต์ ประกอบกับในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาจำนวนงวดที่ได้รับการจัดสรรน้อยกว่า โดยได้รับการจัดสรรเพียง 10 งวด และมียอดภาษีที่ได้รับการจัดสรรที่ลดลง

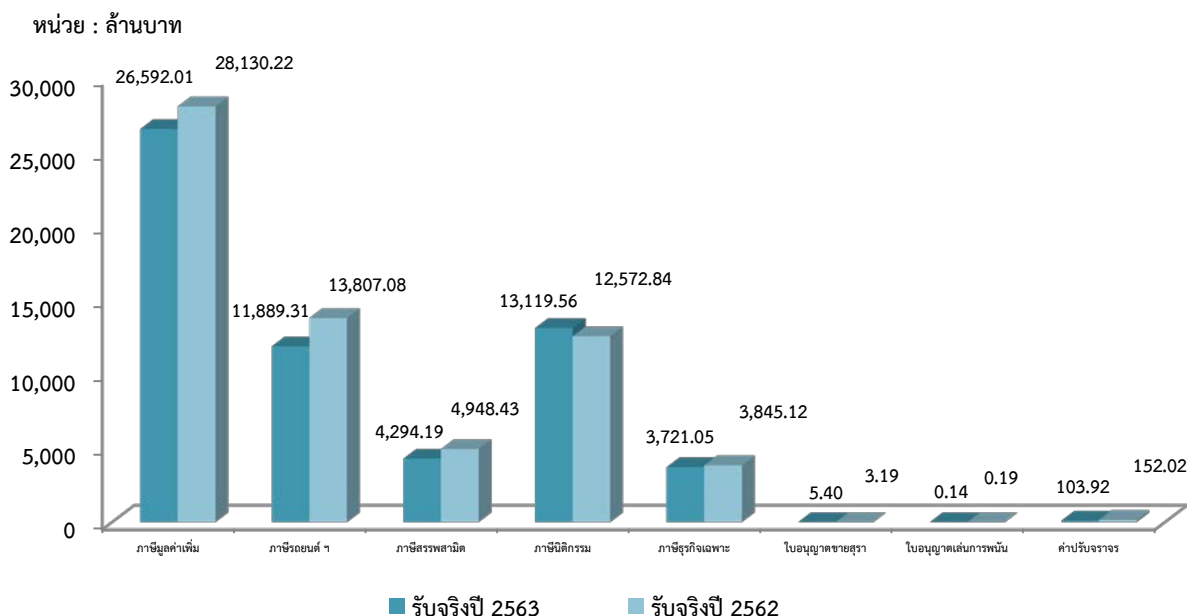
3. ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามสัดส่วนจำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยนำรายได้ทั้งหมดคำนวณร่วมกับประชากรแต่ละท้องถิ่น โดยในภาพรวมทั้งปีงบประมาณจะพบว่า กรุงเทพมหานครได้รับจัดสรรภาษีสรรพสามิตจำนวน 4,294.19 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.60 ของประมาณการที่ตั้งไว้ทั้งปี ซึ่งลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ 2562 จำนวน 654.24 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.22

4. ภาษี...

4. ภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ/นิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ เป็นภาษีที่กรมที่ดินจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามพื้นที่การจัดเก็บ โดยในปีงบประมาณ 2563 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ/นิติกรรมรวม 13,119.56 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 13,200.00 ล้านบาทเพียงเล็กน้อย คิดเป็น 80.44 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.61 แต่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมามากถึง 546.72 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.35 ซึ่งสาเหตุที่ได้รับจัดสรรสูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา คือ จำนวนงวดที่ได้รับจัดสรรมากกว่า โดยปกติต้องได้รับจัดสรร 12 งวดต่อปี แต่ในปีงบประมาณ 2563 ได้รับจัดสรรถึง 13 งวด หากพิจารณาในจำนวนงวดที่เท่ากัน กรุงเทพมหานครมียอดภาษีที่ได้รับจัดสรรสูงกว่าปีที่ผ่านมา

5. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นภาษีที่กรมสรรพากรและกรมที่ดินจัดเก็บและจัดสรรให้ตามแหล่งกำเนิดของภาษี ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในปีงบประมาณ 2563 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีธุรกิจเฉพาะรวม 3,721.05 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ 3,670.00 ล้านบาท คิดเป็น 51.05 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.40 แต่ลดลงจากปีที่ผ่านมาคิดเป็น 124.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.23 ซึ่งสอดคล้องกับการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ของปีงบประมาณ 2563 และ 2562

6. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา เป็นรายได้ที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10 ของอัตราปกติที่ต้องชำระต่อรัฐบาล แล้วนำส่งเป็นรายได้ของท้องถิ่นที่มีการขออนุญาตขายสุรา โดยในภาพรวมทั้งปีงบประมาณจะพบว่า กรุงเทพมหานครได้รับจัดสรรค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา จำนวน 5.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 117.38 ของประมาณการที่ตั้งไว้ทั้งปี ซึ่งเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ 2562 จำนวน 2.21 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69.09

7. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน เป็นรายได้ที่กรมการปกครองจัดเก็บเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10 ของอัตราปกติที่ต้องชำระต่อรัฐบาล แล้วนำส่งเป็นรายได้ของท้องถิ่นที่มีการขออนุญาตเล่นการพนัน โดยในภาพรวมทั้งปีงบประมาณจะพบว่า กรุงเทพมหานครได้รับจัดสรรค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน จำนวน 0.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.51 ของประมาณการที่ตั้งไว้ทั้งปี ซึ่งลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ 2562 จำนวน 0.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.77

8. ค่าปรับ...

8. ค่าปรับผู้ละเมิดกฎหมายจราจร เป็นการจัดเก็บภายใต้พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดเก็บและแบ่งให้แก่กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจราจรในอัตราร้อยละ 50 ของจำนวนเงินค่าปรับ โดยในภาพรวมทั้งปีงบประมาณจะพบว่า กรุงเทพมหานคร ได้รับจัดสรรค่าปรับผู้ละเมิดกฎหมายจราจร จำนวน 103.92 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 83.14 ของประมาณการที่ตั้งไว้ทั้งปี ซึ่งลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ 2562 จำนวน 48.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.64

สรุปและคาดการณ์รายได้ของกรุงเทพมหานคร

ผลการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครประจำปีงบประมาณ 2563 จัดเก็บได้ 67,555.62 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ จำนวน 15,444.38 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.61 และชะลอตัวลดลงจากปีที่ผ่านมา 15,681.86 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.84 ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญกับรายได้กรุงเทพมหานคร คือ รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองลดลงจากปีที่ผ่านมาจำนวนมากถึง 11,948.34 ล้านบาท โดยมีสาเหตุที่สำคัญจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ซบเซาต่อเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) จนทำให้รัฐบาลและกรุงเทพมหานครออกมาตรการทางภาษี เช่น การลดจำนวนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตราร้อยละ 90 จากจำนวนภาษีที่คำนวณได้ และการเลื่อนการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนและกำจัดมูลฝอยในอัตราใหม่จากปีงบประมาณ 2563 ไปจัดเก็บในปีงบประมาณ 2564 เพื่อบรรเทาภาระภาษีและค่าธรรมเนียมให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ในส่วนของรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ที่ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 3,733.52 ล้านบาท สืบเนื่องจากการกำหนดมาตรการทางภาษีของภาครัฐ ทำให้กระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลที่ลดลง เกิดการเหลื่อมงวดเวลาในการรับรู้รายได้ที่ได้รับการจัดสรรทำให้ยอดที่ได้รับจัดสรรต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

ในปีงบประมาณ 2564 กรุงเทพมหานครได้ตั้งประมาณการรายได้ จำนวน 75,500.00 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2563 จำนวน 7,500.00 ล้านบาท โดยปรับลดประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองถึง 8,500.00 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.46 และปรับเพิ่มประมาณการรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้เพิ่มขึ้น 1,000.00 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.60 สาเหตุที่ปรับลดประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองค่อนข้างมากมาจากความไม่แน่นอนของระยะเวลาและขอบเขตของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ที่กระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศ มาตรการการเงินการคลังของรัฐในการพยุงเศรษฐกิจและมาตรการทางภาษีเพื่อบรรเทาภาระความเดือดร้อนของประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อาจจะมีการปรับลดจำนวนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เรียกเก็บจากประชาชนในปีงบประมาณ 2564 รวมถึงการแก้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้หลายฉบับยังอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณา เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครต้องเตรียมแผนการรองรับการจัดเก็บรายได้ที่อาจจะต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ เพราะกรุงเทพมหานครใช้วิธีการงบประมาณแบบสมดุล (รายรับกำหนดรายจ่าย) หากเกิดเหตุการณ์ที่รายได้ไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว

มกราคม 2564

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้กรุงเทพมหานครประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2562

หน่วย : บาท

ประเภท	ปี 2563		คิดเป็นร้อยละ	ปี 2562		คิดเป็นร้อยละ	เปรียบเทียบรับจริงปี 2563 สูง (ต่ำ) กว่ารับจริงปี 2562	คิดเป็นร้อยละ
	ประมาณการ	รับจริง		ประมาณการ	รับจริง			
รายได้ประจำ กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง								
1.ภาษีอากร								
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	14,000,000,000.00	1,255,634,806.50	8.97	0.00	0.00		1,255,634,806.50	
ภาษีบำรุงท้องที่	9,000,000.00	26,664,636.39	296.27	139,400,000.00	141,754,989.35	101.69	(115,090,352.96)	(81.19)
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	600,000,000.00	1,632,361,644.82	272.06	14,500,000,000.00	15,085,826,347.91	104.04	(13,453,464,703.09)	(89.18)
ภาษีป้าย	1,000,000,000.00	876,335,782.07	87.63	900,000,000.00	930,608,087.68	103.40	(54,272,305.61)	(5.83)
ภาษีบำรุงกม.สำหรับน้ำมันฯ	240,000,000.00	198,473,328.34	82.70	240,000,000.00	222,733,998.85	92.81	(24,260,670.51)	(10.89)
ภาษีการพนัน	50,000,000.00	9,589,949.75	19.18	60,000,000.00	23,314,744.75	38.86	(13,724,795.00)	(58.87)
อากรฆ่าสัตว์	1,000,000.00	788,702.00	78.87	600,000.00	859,812.00	143.30	(71,110.00)	(8.27)
รวมภาษีอากร	15,900,000,000.00	3,999,848,849.87	25.16	15,840,000,000.00	16,405,097,980.54	103.57	(12,405,249,130.67)	(75.62)
2.ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ	2,250,000,000.00	1,154,640,072.28	51.32	1,900,000,000.00	1,138,099,837.04	59.90	16,540,235.24	1.45
3.รายได้จากทรัพย์สิน	1,000,000,000.00	1,077,959,569.46	107.80	900,000,000.00	1,102,229,686.47	122.47	(24,270,117.01)	(2.20)
4.รายได้จากการพาณิชย์และสาธารณูปโภค	50,000,000.00	49,410,000.00	98.82	60,000,000.00	41,809,382.46	69.68	7,600,617.54	18.18
5.รายได้เบ็ดเตล็ด	1,300,000,000.00	1,548,180,007.36	119.09	1,300,000,000.00	1,091,145,631.10	83.93	457,034,376.26	41.89
รวมกรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง	20,500,000,000.00	7,830,038,498.97	38.20	20,000,000,000.00	19,778,382,517.61	98.89	(11,948,344,018.64)	(60.41)
ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้								
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	27,700,000,000.00	26,592,014,163.17	96.00	26,200,000,000.00	28,130,215,524.09	107.37	(1,538,201,360.92)	(5.47)
ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน	13,400,000,000.00	11,889,306,167.22	88.73	13,000,000,000.00	13,807,084,088.57	106.21	(1,917,777,921.35)	(13.89)
ภาษีสุราและสรรพสามิต	4,400,000,000.00	4,294,190,909.61	97.60	4,200,000,000.00	4,948,432,782.08	117.82	(654,241,872.47)	(13.22)
ภาษี/ค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม	13,200,000,000.00	13,119,563,226.00	99.39	12,900,000,000.00	12,572,843,511.00	97.46	546,719,715.00	4.35
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	3,670,000,000.00	3,721,047,707.41	101.39	3,570,000,000.00	3,845,123,150.85	107.71	(124,075,443.44)	(3.23)
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา	4,600,000.00	5,399,534.00	117.38	4,600,000.00	3,193,296.00	69.42	2,206,238.00	69.09
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน	400,000.00	142,030.00	35.51	400,000.00	188,790.00	47.20	(46,760.00)	(24.77)
ค่าปรับผู้ละเมิดกฎหมายจราจร	125,000,000.00	103,919,835.66	83.14	125,000,000.00	152,017,830.00	121.61	(48,097,994.34)	(31.64)
รวมส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้	62,500,000,000.00	59,725,583,573.07	95.56	60,000,000,000.00	63,459,098,972.59	105.77	(3,733,515,399.52)	(5.88)
รวมทั้งสิ้น	83,000,000,000.00	67,555,622,072.04	81.39	80,000,000,000.00	83,237,481,490.20	104.05	(15,681,859,418.16)	(18.84)

ที่มา : กองบัญชี สำนักการคลัง รวบรวมโดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง